

Differentialligninger

- En differentialligning af orden n er en relation

$$(D) \quad F(x, y, y', \dots, y^{(n)}) = 0.$$

- En (eksplicit) løsning til (D) på intervallet I er en n gange differentiabel funktion $\phi(x)$ defineret på I , der opfylder

$$F(x, \phi(x), \phi'(x), \dots, \phi^{(n)}(x)) = 0, \quad x \in I.$$

- En implicit løsning til (D) på I er en relation $G(x, y) = 0$, der (via implicit funktionssætningen) definerer én eller flere løsninger til (D) på I .

Begyndelsesværdiproblem

- Et begyndelsesværdiproblem (af orden n) er en differentiaalligning af orden n

$$(D) \quad F(x, y, y', \dots, y^{(n)}) = 0,$$

på intervallet I sammen med n
begyndelsesbetingelser i et givet $x_0 \in I$:

$$y(x_0) = y_0, \quad y'(x_0) = y_1, \dots, y^{(n-1)}(x_0) = y_{n-1},$$

hvor y_0, y_1, \dots, y_{n-1} er givne konstanter.

- En løsning til begyndelsesværdiproblemet er en løsning til (D) , der opfylder de n betingelser.

Eksistens og entydighed

Sætning. Betragt begyndelsesværdiproblemet

$$(B) \quad \frac{dy}{dx} = f(x, y), \quad y(x_0) = y_0.$$

Antag, at der findes et rektangel

$$R = \{(x, y) \mid a < x < b, \quad c < y < d\},$$

der indeholder (x_0, y_0) således f og f_y er kontinuerte på R . **Så findes der en entydig bestemt løsning til (B).**

Separable ligninger

En 1. ordens differentiaalligning på formen

$$(S) \quad \frac{dy}{dx} = g(x)p(y)$$

kaldes separabel. Løsningsmetode: Lad $h(y) = 1/p(y)$.
Multipliser formelt med $h(y)dx$:

$$h(y) dy = g(x) dx \quad \Leftrightarrow$$

$$\int h(y) dy = \int g(x) dx + C \quad \Leftrightarrow$$

$$H(y) = G(x) + C,$$

hvilket giver en implicit løsning til (S).